

Антидопинг агенција Републике Србије
регистрована адреса: Нушићева 6, Београд
адреса за пријем поште: Маршала Толбухина бр. 8 (бивши
Лазаревачки друм бр. 14)
11030 Београд, ПАК: 173398, Србија
тел/факс: 011/ 3058 377
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

GODIŠNJI IZVEŠTAJ 2013.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ АДАС У 2013. ГОДИНИ

1. Допинг контроле спортиста

Антидопинг агенција Републике Србије је у 2013. години спровела укупно 573 допинг контрола (573 контрола – 310 контрола на националним такмичењима и 227 контроле на међународним такмичењима и 36 контрола коња). АДАС је сносио трошкове за 320 допинг контроле, а 217 контрола је одрађено о трошку организатора такмичења. Тестирано је укупно 310 националних спортиста и тестирани су спортисти који се такмиче у 25 различитих спортова. Што се тиче допинг контроле коња, 22 су урађене о трошку АДАС-а а за 14 допинг контрола је трошкове сносио организатор такмичења.

Табела 1. Укупан број допинг контрола урађених у 2013. години

СПОРТ	ТАКМИЧЕЊА						УКУПНО (ДОМАЋА И ИНТЕРНАЦИОНА ЛА)
	ДОМАЋА			ИНТЕРНАЦИОНАЛНА			
	На такмичењу	Изван такмичења	укупно	На такмичењу	Изван такмичења	укупно	
Атлетика	42	12	54	30	58	88	142
Апнеа				19		19	19
Кошарка	38		38				38
Боди билдинг	4		4				4
Бокс	6		6	2		2	8
Бициклизам	6	5	11				11
Плес	2		2				2
Фудбал	16		16				16
Рукомет	20		20	70	12	82	102
Џудо	10		10				10
Карате	8		8				8
Кајак	13	5	18				18
Кикбокс	7	9	16				16
Кендо	3		3				3
Веслање		17	17				17
Савате	5		5	2		2	7
Пливање	12	1	13				13
Теквондо	8		8				8
Одбојка	25		25				25
Ватерполо				16		16	16
Дизање тегова	10	5	15				15
Рвање	11		11				11
Одбојка на песку				8		8	8
Мачевање				2		2	2
ЦИСМ-војни спорт	8		8				8
УКУПНО	256	54	310	157	70	227	537

Током 2013. били смо присутни на 12 различитих интернационалних такмичења одржаних у нашој земљи.

- World women handball championship, Beograd
- European athletics cross country championship, Beograd
- International Military Sports Council (CISM), cross country championship
- Junior women world cup floret fencing, Beograd
- White cross, Beograd
- Waterpolo World League final four, Beograd
- AIDA International world championship, Beograd
- 3rd world youth championship assaut savate, Kladovo
- European Championship-Serbian Masters – beach volleyball, Novi Sad
- Boxing, european champion IBF category, Beograd
- Arnea world record attempt, Pančevo
- European water polo super cup, Већеј

У нашој земљи смо били присутни на државним првенствима као и лигашким деловима такмичења.

- Првенство Србије-цудо
- Јелен супер лига-фудбал
- Куп Србије-фудбал
- Првенство Србије – кајак
- Првенство Србије-плес
- Супер лига Србије-рукомет
- Куп Србије-рукомет
- Куп Србије-атлетика
- Првенство Србије-одбојка
- Куп Србије-одбојка
- Прва А лига-кошарка
- Првенство Србије-теквондо
- Куп Србије-кошарка
- Плеј оф-кошарка
- Првенство Србије-рвање
- Првенство Србије друм-бициклизам
- Првенство Србије-пливање
- Првенство Србије-бокс
- Првенство Србије-дизање тегова
- Првенство Србије-кикбокс
- Првенство Србије-карате
- Куп Србије-бодибилдинг
- Првенство Србије-кендо

У 2013. смо имали 1 допинг позитиван случај у теквондоу.

Табела 2. Допинг позитивни случајеви у 2013.

Р.бр.	Име и презиме	Супстанца	Спорт	Санкција
1	Александар Антић	Марихуана	теквондо	6 месеци

У 2013. години можемо да констатујемо да је опао проценат допинг позитивних спортиста у односу на број тестираних на националним такмичењима највише због тога што смо због недостатка финансијских средстава урадили мањи број контрола али и због великог броја едукација које смо одржали широм Србије у различитим спортовима. Ово представља значајан резултат, али да би се остварено допинг контролама и едукацијом одржало неопходно је да се настави са радом на сузбијању дистрибуције допинг средстава. Статистички пресек допинг контрола у периоду од 2006.-2013. је саставни део овог извештаја, првенствено ради поређења.

1.2 Статистички преглед допинг контрола у периоду 2006.-2013.

АДАС је у периоду од 6 година имао значајан напредак у броју урађених допинг контрола. Од оснивања па до данас урађено је укупно 4519 допинг контрола на националним и међународним такмичењима.

Табела 4. Број допинг контрола по годинама

ДОПИНГ КОНТРОЛА СПОРТИСТА 2006.-2013.			
ГОДИНА	УКУПНО ТЕСТИРАНИ ПО ГОДИНАМА	БРОЈ ДОПИНГ ПОЗИТИВНИХ СПОРТИСТА	ДРУГЕ ПОВРЕДЕ АНТИДОПИНГ ПРАВИЛА
2006.	31	1	0
2007.	347	0	0
2008.	494	8	1
2009.	767	3	1
2010.	717	20	1
2011.	1021	12	0
2012.	605	4	0
2013.	537	1	0
УКУПНО	4519	49	3

Од укупног броја допинг контрола (4519) на националним такмичењима урађено је 1996 контрола. У овом периоду откривено је 49 наших допинг позитивних спортиста и процесуиране су 3 друге повреде антидопинг правила. То значи да проценат допинг позитивних у односу на тестиране спортисте у Србији износи око 2.8 %. Светски просек износи између 1-2 %. Посебно је била алармантна ситуација у 2010. години када смо на 419 наших тестираних спортиста имали 20 позитивних, док је нпр. Кина на 10088 спортиста имала свега 23 позитивних.

Табела 5. Број допинг позитивних случајева по спортовима

спорт	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	укупно
рвање			4		2				6
карате			1						1
дизање тегова			1			1	1		2
атлетика			1		2				3
веслање			1						1
кајак/кану				1					1
бодибилдинг				1	4		1		6
бокс					3	1	1		5
рукомет					4	1			5
тенис					1				1
рагби 13					2				2
фудбал					1				1
кошарка					1	2			3
хокеј на леду						1			1
цудо						1			1
амерички фудбал						1	1		2
кикбокс						1			1
бициклизам						2			2
цокеји						1			1
стрелаштво				1					1

боб	1								1
теквондо								1	
УКУПНО	1	0	8	3	20	12	4	1	49

Табела 6. Друге повреде антидопинг правила по спортовима

спорт	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Укупно
бициклизам			1						1
цудо				1					1
бокс					1				1
УКУПНО	0	0	1	1	1	0	0	0	3

Највећи број допинг позитивних спортиста је у периоду 2006.-2013. био у рвању и бодибилдингу (по 6), а одмах затим следе рукомет и бокс (по 5).

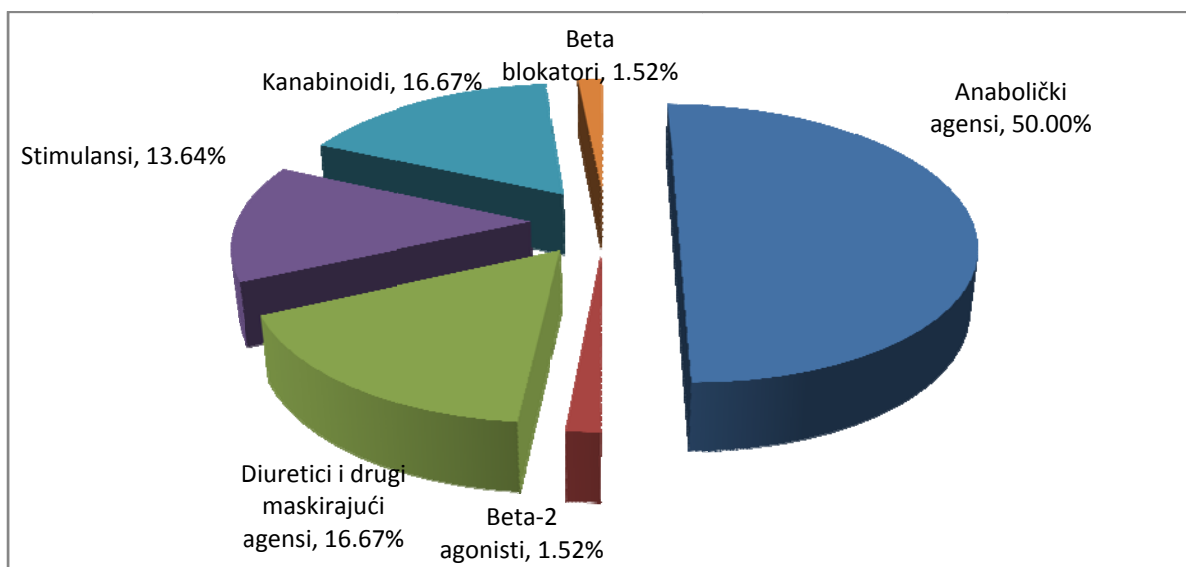
Поред допинг контрола спортиста, АДАС сходно одредбама Закона о спречавању допинга у спорту, врши и допинг контролу животиња.

1.3 Коришћене забрањене супстанце у периоду 2006.-2013.

Допинг позитивни спортисти су користили 63 различите забрањене супстанце из група : анабалички агенси, стимуланси, диуретици, канабиноиди, бета блокатори и бета-2-агонисти. Половина свих коришћених супстанци отпада на анаболичке стероиде. Иако се Србија у том погледу не разликује од светске статистике, опасност на коју указује овај податак лежи у бројним штетним последицама које изазива употреба анаболичких стероида: ранији завршетак коштаног раста, циротичне промене јетре и хепатоцелуларни карцином, цироза, смањење ХДЛ-холестерола и кардиомиопатије, ризик од срчаних обољења, изненадна срчана смрт тестикуларна атрофија, мања количина сперме, повећани либидо и смањење потенције, гинекомастија (код мушкараца), маскулинизација жена, повећана агресивност, поремећаји расположења, психотичне промене, промене тетива, губитак еластичности, руптура тетива, промене на кожи са појавом акни и стрија, смањење бубрежне функције.

Графикон 1, проценат заступљености забрањених супстанци код позитивних спортиста

Табела 7, забрањене супстанце коришћене као допинг средство

СУПСТАНЦА	ГРУПА СУПСТАНЦИ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Укупно
амилорид	диуретик							1		1
оксандролон	анаболички агенс					1				1
метилхексанамин	стимуланс				1	1		1		3
амфетамин	стимуланс			1						1
болденон	анаболички агенс					2	1			3
канренон	диуретик					1				1
кленбутерол	анаболички агенс			1	1	2	1			5
дростанолон	анаболички агенс					1	1	1		3
ефедрин	стимуланс			1		1	1			3
епиксандролон	анаболички агенс					1				1
фуросемид	диуретик			1		4	1			6
хидрохлортиазид	диуретик					2				2
кокаин	стимуланс			1			1			2
марихуана	канабиноид			2		5	4		1	11
метандиенон	анаболички агенс					5				5

Антидопинг агенција Републике Србије
регистрована адреса: Нушићева 6, Београд
адреса за пријем поште: Маршала Толбухина бр. 8 (бивши
Лазаревачки друм бр. 14)
11030 Београд, ПАК: 173398, Србија
тел/факс: 011/ 3058 377
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

метил 1 тестостерон	анаболички агенс					2				2
метопролол	бета блокатор				1					1
норандростерон	анаболички агенс			1						1
салбутамол	бета-2-агонист			1						1
станозолол	анаболички агенс			1	1	2				4
тестостерон	анаболички агенс	1				1	1			3
нандролон	анаболички агенс						1			1
дехидрохлорметилтестостерон	анаболички агенс						1			1
тренболон	анаболички агенс						1			1
УКУПНО		1	0	10	4	31	14	3	1	64

2. Терапеутска изузећа у 2013.години

Од почетка 2013. године до датума састављања овог извештаја – 25.12.2012. године, одобрено је 20 терапеутских изузећа (ТУЕ). Кошарка је имала највише ТУЕ од свих спортова – 4, кајак је имао 3 ТУЕ, док су веслање, паралимпијски спортови, фудбал и атлетика имали по 2 ТУЕ. Стрелаштво, одбојка, тенис, бициклизам и рвање су имали по једног спортисту са терапеутским изузећем. Мускулоскелетне болести су биле доминантни узрок (7) за коришћење забрањених супстанци као терапије спортиста, док се повећала пријава ТУЕ за хроничне болести (5). Кортикостероиди, и то најчешће метилпреднизолон и дексаметазон, су били лекови који су били пријављени у 12 од 20 ТУЕ.

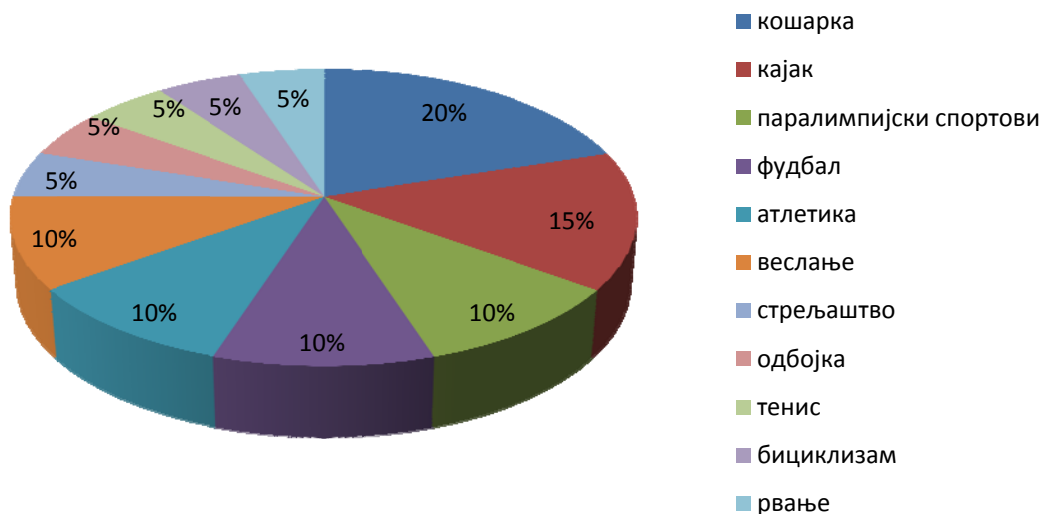
И у 2013.години остаје проблем малог броја ТУЕ и подизања свести целокупне спортске јавности о коришћењу забрањених супстанци као лекова.

Графикон 2, Пријава ТУЕ по спортовима

Пријава ТУЕ по спортовима у 2013.години

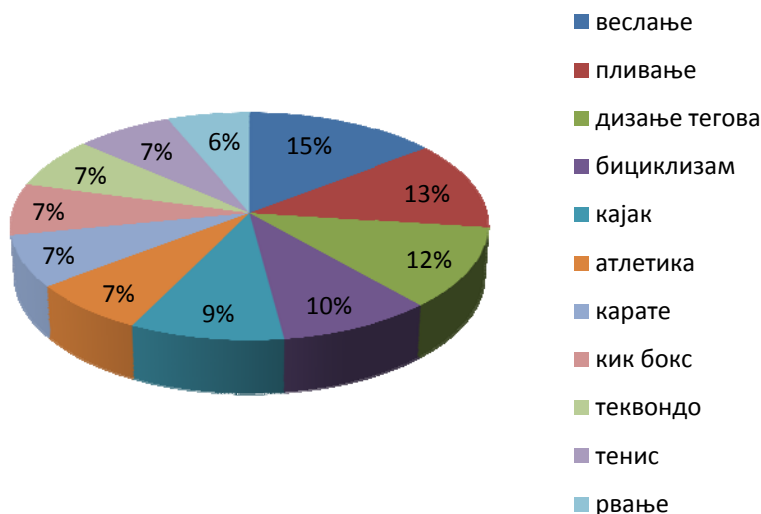
3. Национална регистрована тест група за 2013.годину

На формирање Националне регистроване тест групе (РТГ) за 2013. значајно је утицала препорука Светске Антидопинг агенције да РТГ треба да буде прављена тако да сви спортисти буду више пута тестирани у току године. Зато је број чланова умањен у односу на претходне године, остављајући простора да се остали спортисти тестирају и на такмичењу. Око 100 спортиста је максималан број за земљу наше величине и материјалних могућности и зато је првобитно формирана РТГ за 2013.годину имала 103 члана из 11 спортова (7 спортиста је у току године искључено по различитим критеријумима и на крају је РТГ бројала 96 спортиста).

Графикон 4, чланови РТГ по спортовима

Чланови РТГ према спортовима у 2013.години

Чланови РТГ према спортовима у 2013.години

спорт	број
веслање	14
пливање	12
дизање тегова	11
бициклизам	9
кајак	9
атлетика	7
карате	7
кик бокс	7
теквондо	7
тенис	7
рвање	6
УКУПНО	96

Потпуно коришћење АДАМС базе података претходних година било је тешко изводљиво јер се у комуникацији са спортистима појављивао проблем техничке природе, језичке баријере и недовољно развијене електронске комуникације. Зато је Антидопинг агенција изашла у сусрет спортистима и у 2013. години превела АДАМС на српски језик како би цео процес што више олакшала спортистима. Овај напор чланова Антидопинг агенције је позитивно оцењен од стране ВАДА која је српски језик унела у АДАМС базу међу 16 постојећих језика.

АДАМС радионице су биле организоване и у 2013.години за све спортисте који су желели да им АДАС помогне у попуњавању њихових профила.

Спортисти су били обавештени да нередовно и неправилно попуњавање whereabouts образаца (грешке у попуњавању) или њихово одсуство на датој локацији током обавезних сат времена (пропуштен тест), може да води суспензији бављења спортом од једне до две године (комбинација три поменути прекршаја у року од 18 месеци). Сваки члан тест групе је добијао обавештење о неиспуњавању обавеза у погледу доступности за тестирање тзв. "опомене" уколико није послао образац у задатом року за сваки квартал.

Табела 8, фреквенца недоступности за тестирање

Фреквенца недоступности за тестирање изван такмичења у 2013.години	Број
Број спортиста који су имали „пропуштен тест“	4
Број спортиста који су имали „грешке у попуњавању“	10
Укупно	14

Атлетика и пливање су били спортови са највећим бројем „опомена“. Број повреда антидопинг правила везан за обрасце о локацији се смањивао током година искључиво захваљујући константној едукацији коју је АДАС спроводио.

4. Едукација

У току 2013. године одржано је преко 40 едукативних антидопинг предавања, укључујући ту и 7. антидопинг конгрес и 4. конгрес дијететских суплемената где је АДАС учествовао у организацији. На почетку године су спроведене АДМС едукације за наше спортисте, чланове регистрованих тест група, који имају обавезу администрирања АДМС профила са подацима о својој локацији. Спроведена је и обавезна антидопинг едукација стипендиста МОС-а. Први обавезни семинар се одржавао сваке недеље у више термина у континуитету од три месеца. Друга обавезна антидопинг едукација је спроведена путем електронског упитника и обрађивала је стручни тим и помоћно особље спортисте.

Оно чиме Антидопинг агенција може да се поноси и у 2013. години је сарадња са највећим дистрибутером дијететских суплемената-Панспортом. Десет семинара је одржано под окриљем АДАС и Панспорта са темом допинга, исхране и суплементације.

Остала предавања су држана у просеку једном недељно и то како у Београду, тако и по целој Србији. АДАС је гостовао у кући фудбала у Старој Пазови, у Руми, Новом Бечеју, на трибинама о биоетици и спорту у Београду, у спортском кампу на Ђердапу, у Нишу на едукацији о женама у фудбалу, на технолошком факултету у Новом Саду, у средњим школама у Београду итд.

На одржаном Европском првенству у кошарци у Словенији, др Ненад Дикић је као потпредседник ФИБА Европе медицинске комисије постављен за главног доктора такмичења. Овим је Антидопинг агенција Републике Србије још једном потврдила своје место на интернационалном нивоу, поверење и поштовање које има у међународним организацијама. Др Дикић је био одговоран за спровођење допинг контроле на такмичењу и целокупне медицинске подршке испред ФИБА Европе.

5. Мишљење о суплементима и лековима у 2013. години

Захтев за мишљење о леку је постављен на сајт АДАС са циљем да се спортистима олакша да добију брзу информацију о томе да ли се у одређеном леку налази супстанца са Листе забрањених допинг средстава. Спортистима треба неколико минута да попуне електронску пријаву и добију информацију у року од три дана.

Преко 20 мишљења је издато и међу њима се налазе и лекови који су имали забрањене супстанце чиме је спречена њихова злоупотреба или је спортиста упућен на пријаву ТУЕ.

Захтев за мишљење о саставу суплемената је вероватно једна од најпопуларнијих електронских пријава које су спортисти попуњавали у 2013. години. АДАС је издао око 70 мишљења за више стотина суплемената на захтев више од 10 спортских савеза и као обавезна процедура куповине суплемената преко Олимпијског комитета Србије.

6. Допинг контроле коња

У 2013. години Антидопинг агенција Србије спровела је 36 допинг контрола коња. Узорци су узети од 15 касача, 13 галопера, и 8 коња која су учествовала у ФЕИ дисциплинама (2 у препонском, 2 у дресурном и 4 у даљинском јахању). Наши контролори су били присутни на 16 тркачких дана, од тога у Београду на 8, у Новом Саду на 2 такмичења, у Пожаревцу, Шапцу, Србобрану и Суботици само на једном тркачком дану. Такође, урађене су контроле на такмичењима у Мељаку и Аранђеловцу. Од већине коња за анализу узет је урин (28), а код осталих било је неопходно извадити крв. Већина контрола је прошла без икаквих проблема.

6.1 Резултати допинг контроле коња у 2013. години

Од 36 тестираних коња код 4 су у узорцима детектоване забрањене супстанце.

Табела 9, Допинг позитивни коњи

Име коња	Власник/Тренер	Супстанце	Казна
ENJOY	Новица Ђорђевић	дексаметазон	6 месеци и 100.000 динара за тренера и 3 месеца забране такмичења за коња
KAPAMEJA	Брана Петрић	Теофилин, дексаметазон	1 година за тренера и 1 месец забране такмичења за коња
MELODY DANCER	Миле Максимовић	диклофенак	Поступак у току
GRUCCIONE	Грујић Саша	Дексаметазон, прокаин	6 месеци и 100.000 динара за тренера и 3 месеца забране такмичења за коња

Финансирање допинг контроле коња у 2013. години

• Буџет Републике Србије	22 контроле
• Удружење за касчки спорт Србије	4 контроле
• Савез за коњички спорт Србије - ОФД	3 контроле
• КК Кнез Михаило Пожаревац	3 контроле
• Ј.П. Хиподром Београд	2 контроле
• Коњички савез Србије	1 контрола
• КК Бачка Суботица	1 контрола

6.2 Активности АДАС-а у 2013. години

У 2013. години Антидопинг агенција Републике Србије одржала је низ едукативних предавања на тему допинга у спорту. Допинг контрола коња је била тема на неколико предавања. Сматрамо да је едукација најважнији део наше делатности и да знатно доприноси смањењу допинг позитивних резултата.

6.3 Проблеми у 2013. години

1. Неодговарајући услови

Као и претходних година главни проблем везан за допинг контролу коња су били неодговарајући услови, који се пре свега односе на непостојање адекватног бокса и пратеће опреме. Углавном се срећемо са малим боксевима у чијој близини су смештени други коњи и налазе се на прометном месту. Обавеза организатора спортског такмичења је да између осталог обезбеди адекватну просторију и потребну опрему за допинг контролу.

2. Финансијска средства

Као и претходних година финансијска средства су главни ограничавајући фактор броја урађених допинг контрола. АДАС је према предвиђеном Буџету Републике Србије урадио максималан број контрола, али се знатно смањило учешће организатора трка и такмичења. Желимо да још једном нагласимо да према Правилнику о допинг контроли у коњичком спорту (члан 19.) „Трошкове анализе узорка А, узетог на тркама и такмичењима, сноси организатор трка и такмичења“.

3. Приговори

Ове године упућени су приговори који се односе на одабир коња за допинг контролу, и то најчешће када се не ради контрола првопласираног грла. Желимо да напоменемо да према члану 24. Правилника о спровођењу допинг контрола на такмичењу и изван такмичења ("Сл.

гласник РС", бр. 32/2007 и 88/2008) допинг контрола на такмичењима, у складу са претходно утврђеним планом и одлукама АДАС врши на један од 6 предвиђених начина: методом случајног одабира, на основу постигнутих резултата, по сопственом избору допинг контролора АДАС, према захтеву спортског инспектора, на предлог надлежне националне спортске асоцијације, на предлог организатора спортског такмичења.

Било је и приговора који су се односили на изглед бокса за допинг контролу у смислу димензија и чистоће. Желимо да напоменемо да ми од организатора добијамо бокс на употребу и да смо протеклих 5 година пристајали да радимо и када услови нису били у потпуности задовољени, јер смо сматрали да је то у интересу спорта и организатора. Молимо организаторе да за наредну сезону припреме одговарајуће боксеве и пратећу опрему како би могли да неометано обављамо свој посао.

4. Позитивни резултати

Од 36 тестираних коња, четири су била позитивна, што износи 11.11%. Ово је до сада највећи проценат позитивних коња, поготово када се има у виду релативно мали број урађених контрола. Посивамо све учеснике у коњичком спорту и тркама да уложе још више напора у спречавању допинга код коња.

6.4 Планови за 2014. годину

1. Едукативни курс из допинг контроле коња ће бити одржан у јануару 2014 године, у оквиру семинара о допинг контроли спортиста.
2. Организација састанка са представницима коњичких удружења и организаторима такмичења на којем би се разговарало о наведеним проблемима и представио план контрола за 2014. годину.
3. Урадити већи број допинг контрола него у 2013. години. Очекујемо још веће учешће организатора такмичења и коњичких асоцијација.
4. Урадити допинг контроле ван такмичења.